

Verslag van de slotbijeenkomst van 10 april 2025

12.30 Inloop met lunch bij Happy Flow met uitzicht op de Maas en de Erasmusbrug.

In deze laatste bijeenkomst van de Werkplaats Zelfmanagement XL stonden we stil bij het behouden van wat er is bereikt en het overwinnen van obstakels bij implementatie. Er waren 19 professionals aanwezig, onder wie 10 zorgverleners uit drie organisaties (Maasstadziekenhuis Longgeneeskunde, Kempenhaeghe Epilepsiewoonzorg Hofpad, Antes GGZ), de coaches van Vilans Jeanny Engels en Jeroen Havers, en 7 kernteamleden c.q. onderzoekers van de Werkplaats ZMXL (van Hogeschool Rotterdam, Fontys Hogeschool, Albeda Zorgcollege en Ikone).

12:45 Welkom, uitleg programma en resultaten onderzoek

Na een filmpje over succesvolle implementatie in de zorg met een goed plan gaven projectleider Heleen van der Stege en senior-onderzoeker Hanny Groenewoud een inkijkje in de eerste resultaten van de Werkplaats ZMXL.

Eerste resultaten

- We zien meer persoonsgerichtheid bij zorgverleners gemeten met de PCPI, met op subschalen soms wat verschillen tussen de teams.
- Ook zien we meer ondersteuning van de cliënten bij 'Eigen Regie' en het 'Bereiken van Doelen'.
- Vaak worden de tools gebruikt bij (een groot deel van) de cliënten, en door (een groot deel van) de zorgverleners. Soms moet eerst de tool in bestaande systemen en/of dagelijkse routines worden geïntegreerd.
- Bij de evaluatie geven twee derde van de zorgverleners aan dat de tools redelijk/voldoende inpasbaar zijn in de dagelijkse werkzaamheden en dat ze zich redelijk/voldoende toegerust voelen om deze te gebruiken. Hopelijk zullen steeds meer zorgverleners hier '(heel) goed' als antwoord kiezen.
- Naast de 'rode vlaggen' bij zorgvernieuwing zijn er ook 'groene vlaggen' die tot positieve resultaten hebben geleid. De groene vlaggen zijn:

Langere looptijd voor implementatie

Kleine doelen, klein beginnen

Korte lijntjes binnen verbeter-team & onderlinge klik

Vrij constante samenstelling verbeter-team

Inbedding in professionalisering/ opleiding/ ZIC

Coaching

Zichtbaar effect bij cliënten/ bewoners/ patiënten

Ondersteuning van management

Niet vrijblijvend om met de 'tool' te werken

Studenten-onderzoeken (observaties) en presentaties

Onderzoeker die ook aanstelling heeft in de zorg

Collega's durven elkaar aan te spreken

Terugkerend punt bij werk-overleggen/ vergaderingen

Groeiende bewustwording en gevoelde urgentie in het team

Eerdere bekendheid met de werkwijze/tool

Duo-projectleiderschap

Deelname aan scholingsdagen & kennismarkten

13:00 Flitspresentaties van de teams - Wat is bereikt?

De aanwezige teams vertelden wat tot nu toe is bereikt en hoe nu verder. Bij **Antes GGZ** is het werken met signaleringsplannen en begeleidingsplannen geïntegreerd in Individuele Rehabilitatie Benadering (IRB). Dit zorgt voor passende ondersteuning van de cliënt. De doelen van de cliënt zijn geïntegreerd in het behandelplan. Op 21 mei a.s. vindt 'Project Praathuis' over familieparticipatie plaats. Binnenkort wordt ook gestart met Resourcegroepen.

"Het is geen onbekend terrein meer om die gesprekken te voeren."

Bij **Kempenhaeghe Epilepsiewoonzorg Hofpad** zijn Active Support en het werken met 'Mijn Droom' beter op de kaart gezet. Bewoners kunnen in het dagelijks leven steeds beter kiezen uit verschillende opties. Dat maakt hen opener en "beter gemutst". Op 11 mei a.s. is er een ZMXL-dag voor naasten en andere betrokkenen om te laten zien wat er is bereikt en om input te krijgen voor verdere uitbreiding van het project. En er bestaan plannen voor een organisatiebreed Loket Zelfmanagement.

Het **Maasstadziekenhuis** bevordert persoonsgerichte zorg bij longpatiënten door het Zelfmanagement Web in te voegen in HIX. Op deze manier kunnen collega's hiervan structureel gebruik maken. Ook wordt zelfmanagement opgenomen in de klinische lessen.

Bij **Oktober Kempenland-West** en **Dennenlaan** zijn goede ervaringen opgedaan met de Zelfredzaamheidsradar in de verpleeghuiszorg. Dit wordt gecontinueerd.

Voor alle teams geldt dat de zorgverleners alert willen blijven op collega's betrokken houden, borgen en successen delen.

13:15 Terugblik van de coaches

Jeanny Engels en Jeroen Havers deelden hun ervaringen met de teams aan de hand van een pad voor leren en veranderen, van 'Waarom en waartoe', via 'Hoe en werkwijze' naar 'Doen en blijven doen'.

Ze presenteren hun geleerde lessen met behulp van een aantal gedachtenwolken: (1) Heb geloof

in waar je het voor doet, (2) Continue aandacht geven, (3) Durf af en toe stil te staan, (4) Persoonlijk maken, (5) Maak het onderdeel van je werkwijze, (6) Iets kunnen beetpakken, maak het klein, (7) Haal het netwerk dichtbij.

Yvonne Lammertink vulde aan dat wederkerigheid belangrijk is. Je doet niet alleen iets voor de cliënt, maar de cliënt doet ook iets voor jou. En 'iets doen', ook al weet je het zelf nog niet goed, kan een positieve ervaring zijn.

13:30 'Obstakels overwinnen'; tips & tricks

Deelnemers uit verschillende verbeterteams schreven in twee- of drietallen op posters tips & tricks om 'Weerstand in het team' te overwinnen, en wat te doen als 'De waan van de dag regeert'. De tips & tricks staan in tabel 1.

14:20 Pauze

14:40 'Reflectie & borging'-carroussel

Bij het borgen van veranderingen spelen verschillende aspecten een rol, zoals eigenaarschap bepalen en investeren in kennis en kunde. Bijbehorende activiteiten zijn op 16 kaartjes gedrukt (zie figuur 1). De deelne-

mers gingen in hun eigen team aan de slag om te bespreken welke activiteiten het gemakkelijkst zijn om te doen en welke het moeilijkst.

15:25 Wrapping-up en afsluiting

AnneLoes van Staa sloot de middag af. Zij bedankte alle teams voor hun succesverhalen en ook voor het eerlijk delen van dingen die minder goed gingen.

Tabel 1 Obstakels overwinnen

Weerstand in het team - Hoe krijg je ze mee?

Tijdens besprekingen/ werkoverleggen blijven benoemen.

Successen blijven benoemen. | Zichtbaar maken van voortgang en successen. | Successen vieren.

Collega's inzicht geven door zelf voorbeelden te geven. Verhalen delen.

Bewustmaken wat de ander al goed doet. Geef complimenten!

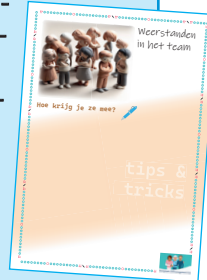
Herhalen wat het belang is.

Waar komt de weerstand vandaan? | Vragen naar de weerstand. Wat denken/vinden ze. Luisteren.

Observatie door derden (student).

Anderen medeverantwoordelijk maken.

Meer bekendheid zorgt voor grotere draagkracht.

De waan van de dag regeert - Hoe ontsnap je hieraan?

Verbetering makkelijk toepasbaar maken in dagelijkse activiteiten.

Benoemen.

Prioriteiten.

Verantwoordelijk maken.

Delegeren.

Grenzen aangeven.

Kijk wat wél kan.

Herinneringen/ notities aanmaken.

Meer aandachtsvelders.

Meer tijd voor verbetering. | Tijd en ruimte creëren.

Meer studenten betrekken (afstudeerfase).

Figuur 1. Borgingskaartjes

Wij wensen alle verbeterteams van Oktober, Kempenhaeghe, Maastricht ziekenhuis en Antes, nog veel succesverhalen!

Samen maken jullie het verschil!

Colofon

Uitgegeven door Kenniscentrum Zorginnovatie van Hogeschool Rotterdam, onder redactie van Heleen van der Stege en Hanny Groenewoud.